

Angst og depresjon hos barn med Tourettes syndrom

Angst og depresjon hos barn med TS kan lett bli oversett. Symptomer på angst og depresjon blir vanligvis ikke kartlagt ved diagnostisering av barn og ungdom med Tourette syndrom (TS). Slike vansker kan allikevel skape store problemer for disse barna, noen ganger større vansker enn selve TS-tilstanden.

I sin doktorgradsavhandling har psykolog Kjell Tore Hovik i over to år fulgt en gruppe barn og ungdom med TS, for å se hvordan evnen til å utøve kontroll over tanker, følelser og adferd utvikler seg over tid. Han sammenlignet utviklingen med utviklingen av en gruppe friske barn, barn med ADHD og barn med høytfungerende autisme.

Hovik har brukt psykologiske tester og skjemaer for å kartlegge problemene disse barna sliter med, og det har gitt et innblikk i hvordan barn med tics foretar valg og møter utfordringer i hverdagen.

Et hovedfunn i hans forskning er at barna med TS slet mer med å kontrollere sine følelser enn barn med ADHD eller høytfungerende autisme. Funnet understreker viktigheten av å fange opp symptomer på angst og depresjon når en skal behandle barn med TS.

Et annet viktig funn i hans forskning viser at disse barna utviklet et mer forsiktig og rigid beslutningsmønster sammenlignet med friske barn og barn med ADHD. Dette kan være en ubevisst reaksjon hos barna på underliggende vansker med å kontrollere sin atferd, som for eksempel tics.

Gir verdifulle tilbakemeldinger

Et unikt og viktig aspekt ved denne forskningen er egenrapportering av symptomer

på angst og depresjon hos barna med TS. Foreldre har god oversikt over skole og atferdsproblemer for sine barn, mens barna selv også rapporterte om emosjonelle symptomer de sliter med. Selv om foreldrene rapporterte om bedring av symptomer på angst og depresjon over perioden på to år, rapporterte barna selv ikke om den samme bedringen når det gjaldt egen opplevelse av symptomer på angst og depresjon. Dette understreker viktigheten av å innhente både informasjon om foreldres observasjon fra hverdagen og barnas subjektive opplevelse av emosjonelle vansker. Dette er viktig for å få et best mulig utgangspunkt for å hjelpe barnet. Slike symptomer er kjent for å ha store konsekvenser for sosial fungering og identitetsutvikling.

Selv om angst- og depresjonsnivået lå under nivået for å kunne stille en diagnose, var symptomene betydelig høyere enn hos kontrollgruppa av friske barn.

Det er absolutt avgjørende for barnets utvikling og fremtid at dette blir fanget opp og behandlet tidlig.

Kilde: Psykologisk institutt- sv.uio.no

Kjell Tore Hovik,
psykolog, Phd.

Jobber på Avdeling for Akuttpsykiatri og Psykosebehandling, Sanderud, Sykehuset Innlandet. I tillegg til sin doktoravhandling på barn med Tourettes syndrom, er hans forskningsinteresse rettet mot regulering av tanker, følelser og adferd i barn og ungdom med nevro-utviklingsforstyrrelser.